

Vragen m.b.t. SB PRT - Gezamenlijk bod aan het Rijk

Partij	Nr.	Vraag / Input	Antwoord / Reactie
SGP	1	(hoe) heeft het Rijk gereageerd?	We hebben (nog) geen reactie ontvangen.
GroenLinks / PvdA / PvdD	2	<p>Oorlog, migratie en integratie zijn processen die continue plaatsvinden. Het voortdurend voorkomen van oorlog en het inzetten voor vrede, veiligheid en internationale samenwerking is een wereldwijde maatschappelijke opgave, zo ook in onze provincie Utrecht. Hoopgevend en bemoedigend om te lezen dat de Utrechtse gemeenten, de Utrechtse regio's en de Provincie Utrecht op het gebied van asielopvang, vervolghuisvesting en inburgering/integratie regionaal samenwerken en dat het zijn vruchten afwerpt. We spreken onze waardering en respect uit aan de vele goede praktijkvoorbeelden in de Utrechtse gemeenten. Hartverwarmend hoe vele inwoners, maatschappelijke organisaties, kerken, moskeeën, bedrijven, en gemeenteraden zich inzetten voor asielopvang.</p> <p>Eerst een aantal vragen van de fracties van GroenLinks, PvdA en Partij voor de Dieren over de cijfers. Volgens de vluchtenorganisatie van de Verenigde Naties, het UNHCR, zijn er in 2021 84 miljoen mensen gedwongen op de vlucht geslagen. Hiervan zijn er 26,6 miljoen vluchtelingen en 4,4 miljoen asielzoekers. In 2021 kwamen er in totaal 34 860 asielzoekers en nareizigers naar Nederland. In januari 2022 kwamen er 1 960 asielzoekers. Dat waren er 455 minder dan de maand ervoor. Ten minste 1,5 miljoenen personen zijn Oekraïne ontvlucht vanaf 24 februari tot 6 maart (Bron: UNHCR).</p> <p>Aan de Landelijke Regietafel (LRT) van 19 januari 2022 is vastgesteld dat de provincie Utrecht slechts 799 extra plekken voor asielopvang moet realiseren ten opzichte van de stand van 1 november 2021. Voor de gemeenten in de provincie Utrecht moeten voor 1 juli 2022 in totaal 1247 statushouders huisvesting hebben.</p>	<p>Allereerst een toelichting: de opvang van Oekraïense vluchtelingen loopt via een andere lijn dan de asielopvang van het COA en de huisvesting van asielzoekers met een verblijfsvergunning. Dit onderscheid heeft te maken met het verschil in juridische status tussen de beide groepen: asielzoekers vallen onder de verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), terwijl de Oekraïense vluchtelingen geen asiel hoeven aan te vragen. Daarmee zijn er drie soorten benodigde plekken: 1) opvang Oekraïense vluchtelingen, 2) asielopvang (COA), en 3) huisvestingsplekken voor vergunninghouders</p> <p>1) Opvang Oekraïense vluchtelingen: Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen ligt de sturingslijn in Utrecht bij de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Deze bouwt momenteel samen met gemeenten aan een uitvoeringsorganisatie. Op dit moment inventariseren gemeenten welke mogelijkheden er binnen hun gemeenten zijn om de gevraagde plekken (1000 plekken binnen twee weken, en nog eens 1000 plekken binnen vier weken). Wij hebben er het volste vertrouwen in dat de VRU deze opgave het hoofd kan bieden, en blijven nauw betrokken om te ondersteunen waar mogelijk.</p> <p>2) Asielopvang (COA): Aan de Landelijke Regietafel (LRT) van 19 januari 2022 is vastgesteld dat de provincie Utrecht 799 extra plekken voor asielopvang moet realiseren ten opzichte van de stand van 1 november 2021. Van dit aantal zijn inmiddels 100 plekken gerealiseerd in Leersum (Utrechtse Heuvelrug); daarnaast zijn er tenminste 550 opvangplekken in voorbereiding. Naar de overige plekken zijn wij hard op zoek, waarbij wij er vanuit gaan de gevraagde aantallen te halen;</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Wat zijn de vooruitzichten met betrekking tot beschikbare plekken voor zowel asielopvang als huisvesting in de provincie Utrecht, nu ook met het oog op de Oekraïense vluchtelingen? - Wat is de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de extra plekken die gerealiseerd moeten worden? 	<p>3) Huisvesting vergunninghouders: In totaal moeten er (om aan de vraag van de LRT te voldoen) 1247 vergunninghouders worden gehuisvest vóór 1 juli 2022. In totaal zijn er tot nu toe (stand 22 maart 2022) 369 vergunninghouders gehuisvest. Gezien de totaalopgave 1247 vergunninghouders betreft, moeten er nog 878 vergunninghouders worden gehuisvest vóór 1 juli a.s. Wanneer de aankomende maanden op dit tempo gehuisvest zal blijven worden, zal op 1 juli 2022 66 % van de totaalopgave gehaald zijn. Extra initiatieven (bijvoorbeeld tussenvoorzieningen) zullen niet vóór 1 juli a.s. worden geopend. Zoals de inzichten nu zijn, halen de gemeenten in de provincie Utrecht de totaalopgave niet.</p>
3	<p>Op pagina 19 wordt gezegd dat door de 'enorme druk op de woningmarkt in onze dichtbevolkte regio' en 'de verdubbelde taakstelling van het afgelopen jaar' het oppakken en uitvoeren van de rol en taken met betrekking tot het opvangen en huisvesten van mensen die op de vlucht zijn 'een enorme uitdaging' is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In het college eens met bovenstaande uitspraken over de enorme uitdaging op de woningmarkt en de genoemde oorzaken hiervoor? Zijn er ook andere oorzaken dan bovengenoemde oorzaken wat het opvangen, huisvesten en inburgeren van vluchtelingen 'een enorme uitdaging' maakt? - Is het mogelijk om op korte termijn (binnen half jaar) flexibele woonvormen beschikbaar te krijgen voor de te verwachten nieuwe toestroom van vluchtelingen? 	<ul style="list-style-type: none"> - De druk op de woningmarkt en de verdubbelde taakstelling zijn inderdaad de voornaamste redenen waarom specifiek het huisvesten van statushouders (waar deze passage naar verwijst) een uitdaging is. - De verdubbeling van de taakstelling huisvesting statushouders over 2021 is pas in november 2020 bekend geworden. - Het opstarten van extra initiatieven (bijvoorbeeld tussenvoorzieningen) om de huisvesting te bevorderen kost tijd: de goedgekeurde aanvragen voor financiële ondersteuning waar we u in Cie BEM van 8 december 2021 over vertelden, worden veelal pas in Q3 of Q4 van 2022 geopend. Daar waar we kunnen versnellen doen we dat. 	
4	<p>Sommige gemeenten vangen minder, anderen juist meer op. Het overzicht op pagina 13 in tabel 4 'laat zien dat er een behoorlijk potentieel is van extra plekken voor een periode tussen 2 en 10 jaar'. Maar dat bestuurlijke besluitvorming vooralsnog volgt.</p>	<p>De provincie is vanuit meerdere rollen betrokken bij de PRT-opgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De gedeputeerde van Interbestuurlijk Toezicht en Wonen sluit namens de provincie aan bij de Overleggen van de PRT 	

	<p>Daarnaast loopt er nog een regionale marktscan van mogelijke opvanglocaties. Tegelijkertijd is bekend dat volgens cijfers van het CBS 77% van de Nederlandse bevolking vindt dat Nederland vluchtelingen moet opvangen die door oorlog of vervolging hun land zijn ontvlucht. Ook is bekend dat volgens Takecarebnb duizenden particulieren zich hebben aangemeld voor het opnemen van Oekraïense vluchtelingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke kansen ziet het college van Gedeputeerde Staten van Utrecht vanuit haar provinciale rol (toezichhouden, coördineren en aanjagen asielopvang) om in de communicatie- en participatietrajecten het gesprek met gemeentes, maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en inwoners te stimuleren over hoe naast de centrale opvang bij het COA om te gaan met de opvang en huisvesting van zowel Oekraïense als andere vluchtelingen? - Welke andere mogelijkheden zijn er vanuit de provinciale rol bekeken? 	<p>en de Kopgroep PRT.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Vanuit de Wonen-rol wordt gekeken hoe gemeenten kunnen worden ondersteund. o Vanuit de toezichtsrol gaat de provincie het gesprek aan met gemeenten om hen aan te sporen hun halfjaarlijkse taakstelling te behalen, daarbij meedenkend over manieren om de huisvesting te versnellen. Bij deze gesprekken sluit ook het COA aan. <p>Deze gesprekken volgen na het verzenden van de toezichtbrieven waarin de halfjaarlijkse realisatie cijfers van de gemeente op een rij worden gezet. Wanneer een gemeente de taakstelling niet haalt (en de achterstanden te ver oplopen) houdt de provincie strakker toezicht. Meer informatie zal dan opgevraagd en besproken worden tijdens ambtelijke of bestuurlijke gesprekken. Wanneer dit onvoldoende blijkt, zal de gemeente onder actief toezicht worden geplaatst en worden er concrete afspraken gemaakt over verbeteracties en termijnen. De gemeente zal dan gevraagd worden een verbeterplan op te stellen en te delen met de provincie. Dit plan wordt door de provincie actief gemonitord. Indien er ook dan onvoldoende voortgang wordt geboekt, kan er een vooraankondiging voor juridische interventie worden aangekondigd. Helpt dit niet, dan besluit de provincie tot indeplaatsstelling (juridische interventie).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daarnaast is de cvdK vanuit zijn Rijkstaken voorzitter van de PRT en Kopgroep PRT. Vanuit deze rol coördineert hij de PRT-opgaven en spreekt hij met gemeenten over asielopvang en de huisvestingopgave vanuit de vragen van de Landelijke Regietafel (LRT). Hierbij wordt hij ambtelijk ondersteund door de provincie brede kansenmaker, die intensief contact heeft met gemeenten, het COA, en maatschappelijke organisaties over hindernissen en hoe deze weg te nemen. - Voor de Oekraïense vluchtelingen geschiedt aansturing primair via de VRU. De provincie is nauw betrokken bij deze
--	--	---

			ontwikkelingen en probeert te ondersteunen waar mogelijk. In het bijzonder werken de VRU en de PRT actief samen om elkaar zoveel mogelijk te versterken. Verzoeken van de VRU en/of gemeenten om provinciale bijstand bij deze urgente opgave nemen we in welwillende overweging.
5	<p>En dan een aantal vragen over de analyses. In het rapport worden een aantal succesfactoren genoemd. Uit het rapport blijkt dat 'kleinschalige locaties' en opvang die passen bij de maat en schaal van de gemeente een succesfactor is en het best functioneren als onderdeel van een netwerk met de huidige grotere opvanglocaties én met een 'flexibilisering van de opvanglocaties'?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunt u iets meer uitleg geven over deze succesfactoren? Wat wordt er concreet bedoeld met 'kleinschalige locaties' en het 'flexibiliseren van de opvanglocaties'? Betekent het bereiken van een netwerk dat flexibel is dat er meer animo en inzet vanuit de samenleving moet komen voor opvang en huisvesting? 		<ul style="list-style-type: none"> - 'Kleinschalige locaties' betekent locaties voor asielopvang met 50-70 plekken. Deze worden gekoppeld aan grotere locaties die ambulante voorzieningen bijdragen. - 'Flexibiliseren van opvanglocaties' betekent het toevoegen van een flexibele schil aan beschikbare opvangplekken, die kan meebewegen met de ontwikkelingen in het aantal op te vangen asielzoekers. Als dit aantal lager is, kan de flexibele schil worden ingezet voor andere doeleinden (bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting spoedzoekers of studenten) - Kleinschalige opvanglocaties vereisen meer inzet vanuit lokale partijen, omdat COA de mensen en middelen mist om alle voorzieningen zelf te realiseren voor een dergelijke kleine locatie. Wat betreft succesfactoren: Het gezamenlijk bod spreekt de wens uit om samen met het COA te onderzoeken of kleinschaligheid succesvoller is voor integratie van en draagvlak voor asielopvang. - Kleinschaligheid kan mogelijk het draagvlak voor asielopvang ten goede komen (vanwege betrokkenheid van de buurt bij de asielopvang, en behapbaarheid van aantallen voor kleinere gemeenten en gemeenschappen), maar dat is voor nu een aanname. Wij zien hier kansen, en die willen we samen met het COA gaan verkennen.

		<ul style="list-style-type: none"> - Is de gedeputeerde met ons eens dat een sociaal plan voor asielopvang een belangrijke voorwaarde is voor een toekomstbestendig asielsysteem? - Is het college bekend met de brief van Statenleden in de provincie Flevoland geadresseerd aan de commissaris van de Koning (cvdK) om het voortouw te nemen om het gesprek met collega-commissarissen van de Koning in andere provincies te initiëren en de inhoud van de brief bespreekbaar te maken (zie bijlagen)? 	<ul style="list-style-type: none"> - Interpreterend wat precies wordt bedoeld met een 'sociaal plan', kan aandacht voor de sociale component bij asielopvang naar onze inschatting zeker helpen. Uitgangspunt van het plan zoals geformuleerd in het gezamenlijk bod is dat we vanaf dag één beginnen met integratie. 'Plan Einstein' in Utrecht kan worden gezien als inspiratie voor ons plan, zie Plan Einstein (vluchtelingenwerk.nl): - Nee, wij waren hier nog niet mee bekend. <ul style="list-style-type: none"> o De oproep in de brief van Flevoland betreft een rijkstaak van de cvdK, deze hoeven hier geen verantwoording over af te leggen richting hun Staten]. o De cvdK van Flevoland geeft aan dat nauwe afstemming over de Oekraïense vluchtelingen plaatsvindt via de Kring van Commissarissen. Dit kan de cvdK Utrecht beamen.
6		<p>Op pagina 24 wordt gezegd dat structurele financiële ondersteuning van het Rijk nodig is 'omdat bouwen voor statushouders en andere aandachtsgroepen een onrendabele top kent'.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan het college een onderbouwde financiële vergelijking maken tussen de kosten van een 'reguliere' sociale huurwoning en een woning voor statushouders en andere aandachtsgroepen? Is het niet zo dat ook het bouwen van 'reguliere' sociale huurwoningen altijd een onrendabele top kent? 	<ul style="list-style-type: none"> - De financiering van woningbouw is in zijn algemeen een groot knelpunt. Er zijn grote publieke tekorten. Het verwachte toerekenbaar tekort is €10 tot 20.000 per woning (op basis van rapportages van Rebel group). Verwacht kan worden dat op de bouw van sociale huurwoningen een onrendabele top zit. Dit ongeacht welke doelgroep hier gaat wonen. Gemeenten zijn niet in staat om deze publieke tekorten alleen te dichten. Een bijdrage van het Rijk is onontbeerlijk. - In algemene zin kan, wel afhankelijk van de opbouw en

		<ul style="list-style-type: none"> - Is het college met ons een dat de uitspraak 'omdat bouwen voor statushouders en andere aandachtsgroepen een onrendabele top kent' versterkend is voor de beeldvorming over bouwen voor sociale doelgroepen een onrendabele top kent en daardoor niet financierbaar is? 	<p>grootte van een woningbouwproject, eventueel aan knoppen (bijstellen bepaalde ambities/wensen) gedraaid worden om het publieke tekort te verlagen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De mensen die gebruik maken van de sociale huurwoningen (van corporaties) behoren toe tot doelgroep van beleid. Hieronder vallen dus ook de statushouders, maar ook starters, spoedzoekers, etc. - Wanneer er een (solitair) woningbouwproject (bijvoorbeeld een doorstroomlocatie) wordt gerealiseerd voor statushouders en andere aandachtsgroepen, zoals spoedzoekers, arbeidsmigranten, dan kan de onrendabele top moeilijk verlaagd worden aangezien er geen verevening mogelijk is met andere/ duurdere woningen in het project. Bovendien speelt juist bij het huisvesten van statushouders (eventueel gemixt met andere doelgroepen van beleid) dat er ook kosten gemoeid kunnen zijn m.b.t. sociaal beheer en begeleiding.
--	--	--	--